

Bijlage omvang bevroren tegoeden

Op peildatum 1 juli 2024 was het totaal van private bevroren tegoeden in Nederland EUR 97,2 mln. Dit bedrag is significant lager dan de in januari aan uw Kamer gemelde EUR 660 mln. totaal gemelde bevroren tegoeden sinds de eerste sanctiepakketten vanwege de inval van Rusland in Oekraïne. Deze bijlage geeft een toelichting op enkele specifieke gevallen waarbij een aanzienlijk bedrag aan bevroren tegoeden is vrijgekomen. Vanwege de vertrouwelijkheid van de informatie zijn de betrokken partijen geanonimiseerd weergegeven.

Bedrijf 1

In maart 2022 meldde een trustkantoor de bevroering van een bedrijf met gesanctioneerde UBO's. Het betrokken trustkantoor beheert dit bedrijf. Naar opgave van het trustkantoor waren met die bevroering bezittingen gemoeid ter waarde van ca. EUR 230 mln. Daarvan was meer dan 90% toe te rekenen aan een deelneming van BV 1 in haar zustersvennootschap.

Inmiddels staat de gesanctioneerde eigenaar op voldoende afstand van Bedrijf 1 en heeft deze eigenaar geen toegang meer tot de bezittingen van het bedrijf. Daarmee vervalt ook de bevroeringsverplichting. In Nederland is de minister van Economische Zaken verantwoordelijk voor de beoordeling van de sanctiestatus van een onderneming, bijvoorbeeld of de eigenaarsstructuur van een bepaalde onderneming wel of niet gesanctioneerd is. In mei 2024 oordeelde het Bureau Toetsing Investerings (hierna: BTI) van het ministerie van Economische Zaken dat Bedrijf 1 en enkele gerelateerde vennootschappen niet zijn onderworpen aan de bevroeringsmaatregelen zoals vastgesteld in het EU-sanctieregime inzake Rusland. Hierdoor gold de bevroeringsverplichting niet langer voor deze ca EUR 230 mln.

Bedrijf 2

In maart, juli en augustus 2022 meldde een bank bevroeringen gerelateerd aan Bedrijf 2. Deze bevroeringen betroffen in totaal tegoeden ter waarde van ca. EUR 200 mln. Bedrijf 2 is een onderneming met dezelfde gesanctioneerde UBO's als Bedrijf 1. In augustus 2022 verleende de minister van Financiën toestemming voor vrijgave van die bevroren tegoeden ten behoeve van rente en aflossing op uitstaande leningen bij niet-gesanctioneerde banken. De minister van Financiën is bevoegd ontheffingen te verlenen voor financiële transacties of het vrijgeven van bevroren tegoeden als het EU-sanctieregime die mogelijkheid biedt. Zo kan toestemming worden verleend voor vrijgave van bevroren tegoeden voor het betalen van zulke 'oude schulden', mits die tegoeden niet ten goede komen van gesanctioneerde partijen.

In juni 2024 bevestigde het BTI in aanvulling hierop dat ook Bedrijf 2 niet is onderworpen aan de bevroeringsmaatregelen zoals vastgesteld in het EU-sanctieregime inzake Rusland. Aanleiding vormde een herstructurering van Bedrijf 1, waardoor Bedrijf 2 een volledige dochter was geworden van Bedrijf 1 en zodoende ook op voldoende afstand was gezet van de gesanctioneerde eigenaren (zie hierboven). Hierdoor gold de bevroeringsverplichting ook niet meer voor deze tegoeden.

Overig

Naast Bedrijf 1 en Bedrijf 2 zijn er enkele vergelijkbare casussen, met een beperktere omvang dan hierboven genoemd. Net als bij bovenstaande casussen, heeft het BTI ook hier vanuit zijn rol de sanctiestatus van de ondernemingen beoordeeld. Tabel 1 bevat een overzicht van de hoogste bedragen met bevroren tegoeden en een toelichting op eventuele verschillen. In de tabel is ook een post overige genoemd. Dit gaat om een groot aantal posten variërend van een paar euro tot een miljoen euro.

Tabel 1. Toelichting op bevroren tegoeden en de belangrijkste verschillen tussen de oorspronkelijke meldingen en nieuwe meldingen als gevolg van de nieuwe meldplicht uit het 10^e sanctiepakket.

Gesanctioneerde partij	Eerdere melding	Nieuwe melding	Toelichting wijziging
Bedrijf 1	€ 233.300.000	€ 0	Wijziging eigendomsstructuur
Bedrijf 2	€ 216.400.000	€ 0	Wijziging eigendomsstructuur
Bedrijf 3	€ 114.800.000	€ 83.200.000	Melding gecorrigeerd
Bedrijf 4	€ 67.200.000	€ 7.800.000	Ontheffing verleend voor vrijgave tegoeden ten behoeve van terugbetaling van een voorafgaand aan de sanctionering verstrekte lening
Bedrijf 5	€ 10.500.000	€ 0	Wijziging eigendomsstructuur
Bedrijf 6	€ 4.100.000	€ 0	Wijziging eigendomsstructuur
Bedrijf 7	€ 4.300.000	€ 4.300.000	Nog steeds gesanctioneerd
<i>Overige posten</i>	<i>€ 13.100.000</i>	<i>€ 1.900.000</i>	
Totaal	€ 663.700.000	€ 97.200.000	